



Złoty Krzyż Zasługi, fot. Muzeum AK

Okręg Łódź AK



Akcja „Burza” w Okręgu Łódź AK, obejmującym obszary zarówno wcielone do Rzeszy, jak i Generalnego Gubernatorstwa, stanowiła duże wyzwanie ze względu na różnice w warunkach okupacyjnych. Łódź, będąca miastem wczelonym do Rzeszy, znajdowała się pod zaostrzonym reżimem, co komplikowało działalność konspiracyjną. Pomimo trudności przygotowania do akcji „Burza” rozpoczęto pod kierownictwem płk. Michała Stempkowskiego „Grzegorza”, jednak ostateczna realizacja planów była znacznie ograniczona.

Planowane utworzenie dwóch dywizji piechoty (10 i 25 DP) z sześcioma pułkami musiało zostać skorygowane z powodu problemów z zaopatrzeniem i uzbrojeniem. Ostatecznie w Inspektoracie Piotrków, który obejmował część okręgu w GG, powstał 25 Pułk Piechoty AK Ziemi Piotrkowsko-Opoczyńskiej, a w Obwodzie Brzeziny-Koluszki zorganizowano 1 pluton 29 Pułku Strzelców Kaniowskich.

„Burza” w Okręgu Łódź AK formalnie rozpoczęła się 14 sierpnia 1944 r., miała na celu wsparcie Warszawy w czasie Powstania Warszawskiego. Po koncentracji sił w okolicach Przysuchy również łódzkie oddziały AK znalazły się pod dowództwem Korpusu Kieleckiego AK, który prowadził działania w rejonie. Jednak marsz na Warszawę został szybko oceniony jako nierealny z powodu przeszkód terenowych i znacznych sił niemieckich. Po uzyskaniu zgody na rezygnację z ofensywy warszawskiej jednostki AK powróciły do Okręgu Łódź, gdzie kontynuowały działania lokalne.

W drugiej połowie września 1944 r., po połączeniu z radomskim 72 Pułkiem Piechoty, powstało Zgrupowanie Przysucha pod dowództwem mjr. Rudolfa Majewskiego „Leśniaka”. 27 października pod Białym Ługiem i 4 listopada 1944 r. pod leśniczówką Huta miały miejsce ciężkie starcia z niemieckimi oddziałami, które doprowadziły do rozbicia pułku. 8 listopada 1944 r. pozostałe siły pod dowództwem Witolda Kucharskiego „Wichra” próbowały przedostać się przez szosę Wincentów-Końskie. Nocny marsz nie powiódł się z powodu zmasowanego ostrzału, co doprowadziło do znacznych strat i rozproszenia oddziałów. Ostatecznie 9 listopada 1944 r., po kolejnej próbie obrony w Górkach Niemojowskich, „Leśniak” zarządził częściową demobilizację i rozformowanie pułku, kończąc działalność zbrojną Okręgu Łódź AK.



Płk Michał Stempkowski „Grzegorz”, „Barbara”
– komendant Okręgu Łódź AK,
fot. domena publiczna



Granat ręczny obronny wz.33, fot. Muzeum AK



Rewolwer Smith & Wesson
British Service, fot. Muzeum AK

Żołnierze z oddziału partyzanckiego AK
Ryszarda Ziółkowskiego „Sama”,
Obwód „Węzeł” – Brzeziny-Koluszki, fot. AHM



Por. Stanisław Sojczyński „Warszyc”
w sierpniu 1944 r., fot. domena publiczna



Por. „Warszyc” podczas koncentracji przed akcją
„Burza” – lasy przysuskie, lato 1944 r., fot. NAC

MUZEUM AK - INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA I WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO